

Oncidium leucochilum Lindl. 1837

Vindplaats

O. leucochilum komt in Zuid-Mexico, Guatemala en Honduras in vrij droge bossen voor, op alleenstaande bomen, met name op eiken, in het berglandschap op hoogtes tot 2000 m.

Beschrijving

O. leucochilum is een uitgesproken epifyt. Deze orchidee bezit lichtgroene ovale bulben die in de lengterichting sterk gegroefd zijn, hebben afmetingen die liggen tussen 9 bij 4 cm en 12 bij 3 cm en zijn tot 3 cm dik. De lancetvormige bladeren hebben dezelfde kleur als de bulben en zijn tot 30 cm lang bij een maximale breedte van 4 cm. Per bulbe zijn er 2 bladeren. De bloemstengel ontspruit aan de basis en is omringd door een schutblad dat ongeveer even lang is als de bladeren; tijdens de bloei blijft dit schutblad groen. Opvallend is dat daarnaast aan weerszijden van de pseudobulbe nog een schutblad voorkomt; dat aan de kant van de bloemstengel is het kleinste. De bloemstengel is 1,5 à 3 m lang, is vertakt en bevat ongeveer 40 bloemen. De bloemen zijn ongeveer 3 bij 4 cm groot. De ovale petalen en sepalen zijn 2 bij 1 cm groot en nauwelijks van elkaar te onderscheiden. Ze zijn olijfgroen van kleur met een roodbruine tekening. De lip is praktisch geheel wit en heeft een ietwat gegolfde onderlap van 1 bij 2 cm. De zijlappen zijn eveneens wit. Het callus bevat vijf 'vingers' die wit en roze zijn gekleurd. De overgang tussen onderlap en zijlappen is ook roze. De anthere (helmknop) is diep roze, tegen het violet aan. De 2 polliniën zijn oranjegeel. De zuil is intens geel van kleur en heeft 2 roze vleugels. De bloemen geuren licht aangenaam. Een plant, die in een pot staat, zal overvloedig luchtwortels krijgen. Deze vrij dunne en korte wortels zijn sterk vertakt.

Variabiliteit

De olijfgroene en roodbruine tekening van de sepalen en petalen vertoont van plant tot plant enige variatie.

Verwisseling mogelijkheden

Bloemgrootte, grootte van de witte lip en het vinger-vormige callus zijn in deze combinatie alleen bij deze soort te vinden.

Cultuur

O. leucochilum moet koud tot gematigd worden gekweekt, maar de ervaring leert dat deze orchidee zich ook voortreffelijk laat kweken in een warm - gematigde kas! Deze orchidee kan het best gekweekt worden zoals vele andere *Oncidiums* die voorkomen in gebieden waar in de droge winter de bomen geen bladeren dragen. In de winter staan de orchideeën in de volle zon. In de zomer, als er bladeren aan de bomen zitten en er veel regen valt, krijgen de planten minder zon. Zo ook in de kas. Plaats *O. leucochilum* in de winter op een zeer lichte plaats. 's

Zomers moet er beslist worden geschermd om verbranding te voorkomen. De nieuwe scheut verschijnt in het voorjaar; dan kan worden begonnen met rijkelijk gieten van de orchidee. Wees voorzichtig met de nieuwe scheut; deze kan gemakkelijk weggrotten. Als in de vroege herfst de bulbe volgroeid is, verschijnt al snel de bloemstengel. Nu de

plant zo licht mogelijk zetten. De watergift sterk verminderen; een echte rusttijd is niet nodig. Zorg er voor dat de plant niet uitdroogt. Bloei treedt pas in het voorjaar of de voorzomer op. Maakt u zich geen zorgen over de traagheid waarmee de bloemstengel zich ontwikkelt; dat kan wel een half jaar duren! Omdat de plant uit een vrij koel klimaat afkomstig is, wordt een nachtelijke afkoeling tot 12°C aanbevolen. Maar de ervaring heeft geleerd dat 's winters bij een temperatuur overdag van 18°C een nachtelijke daling tot slechts 15°C geen enkel probleem geeft. Een relatieve luchtvochtigheidsgraad van 70% is wenselijk, maar niet noodzakelijk. De indruk bestaat dat deze orchidee een wat lagere luchtvochtigheid goed verdraagt. Een bloemstengel, die nog niet verdord is, nooit afknippen. Vaak bloeit de plant opnieuw op lager op de bloemstengel aanwezige slapende ogen en kan zo gemakkelijk een half jaar in bloei staan. Het beste kan deze orchidee in een pot worden gekweekt. Vul deze met een goed waterdoorlatend substraat, een mengsel van osmunda en kokos brokjes, aangevuld bijv. met mexifern, plastic chips en wat gedroogd beukenblad. U hebt dan een mengsel dat weinig tot geen bijmesting nodig heeft. Breng wel wat scherven onder in de pot om te voorkomen dat de, liefst plastic, pot omvalt.

U kunt elke 2 à 3 weken bemesten. Eerst met een messtof die veel stikstof bevat; later met meer fosfor en kalium. Niet meer dan 1 gram mest per liter water.

O. leucochilum is een plant die weinig problemen zal opleveren met plagen en ziekten. Als u de ruimte hebt, is deze orchidee beslist geschikt voor serre- en kamerteelt. Zorgen voor voldoende licht in de winter..

callus.

Chromosomen getal 2N=56

Hybriden

Van *O. leucochilum* en *Oncidium maculatum* bestaat een natuurhybride, die bekend staat onder de naam *O. x illustre* ("x" geeft aan dat het een natuurhybride is).

De soort is regelmatig gebruikt in kruisingen, zowel met natuur soorten als met hybriden.

Bron:

Orchiteek N.O.V. en Orchideenkartei D.O.G.

Tekst: K.Senghas / L.Bockemühl / Y.D. Feikema

Foto's: Eisses / K. Senghas

Tekening: L. Bockemühl

Bloeitijd

De bloeitijd is in het voorjaar tot de vroege zomer. *O. leucochilum* bloeit langer dan een maand; de afgesneden bloemstengels zijn goed houdbaar op water.

Wetenswaardigheden

O. leucochilum werd in 1835 door G.U. Skinner in Guatemala gevonden en twee jaar later door J. Lindley in 'Botanical Register' beschreven. Dat zelfde jaar werd de orchidee in het boekwerk 'Orchidaceae of Mexico and Guatemala' door J. Bateman afgebeeld. Later vond G.J. Hartweg, zonder van de eerdere vondst op de hoogte te zijn, dezelfde plant die hij *Oncidium digitatum* noemde. Gebruikelijk is dat de beschrijving van een eerdere vondst bepalend is voor de naamgeving. Deze orchidee is ook beschreven als *Cyrtorchilum leucochilum* Planch.

'leucochilum' betekent witlippig, naar de kleur van de lip. 'digitatum' betekent vingerig en heeft betrekking op de structuur van het